

EL DEMÒCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

EL DEMÒCRATA, en reemprendre les seves tasques, sempre tan modestes com enlairades i patriòtiques, saluda coralment a la premsa, i s'ofereix en tot quant signifiui deure de companyerisme.

Ben coneguda per tothom nostra llarga història, no hem pas de remarcar quina serà l'actuació nostra, puix queda ben clara i concisa repassant tot quant havem fet i predicat en lloansa a una sana política, procurant sempre que suri, per damunt de tot, el benestar i progrés de nostra vila i dels pobles que integren aquest districte.

Si les campanyes polítiques ens obliguen a correspondre a discussions enconades, volem fer constar, una vegada més, que jamai serà intenció nostra ofendre a l'adversari ni faltar al respecte que es mereixen les idees de tothom. I si per precipitació, ofuscació momentànea, o el què sigui, algun dia ens escapés qualche paraula o frase fòra del què és nostre ferm propòsit, tingui's per ben entès i que se sàpiga, que nosaltres considerem les rectificacions com un deure de cortesia, al qual en tot moment estem disposats, molt de bon grat, a fer honor.

I que consti que si fem sobressortir, potser més del necessari, aquella manifestació, no és sense tonament de causa.

LA REDACCIÓ

ció de nous arbitris, o millorar la percepció i latitud dels actuals, fins el límit necessari, a l'objecte de que la recaptació augmenti en forma efectiva per a la nivellació veritat del pressupost.

No deu oblidar-se que en plaç breu l'Estat acordarà la celebració de la subasta per a l'adoquinat del troc de la carretera de Barcelona a Ribas, des del carrer del Doctor Reig, a la carretera de Cardedeu, a quina millora contribueix l'Estat en un 50 per 100 del seu total impost; havent d'acordar l'Ajuntament la forma de pago per la quantitat restant, figurant a aital objecte consignació en el pròxim pressupost.

Precisa dotar de material modern pedagògic a les Escoles Nacionals i procurar amb el major interès la instal·lació del *outillage*, lo més complet possible, per al profitós funcionament de l'Escola d'Arts i Oficis; bo i estudiant la instauració d'una Biblioteca Municipal.

No deu oblidar-se la necessitat imperiosa de resoldre el problema de les cloques, ni la dificultat que implica per a les classes modestes la manca de cases per a llogar, si bé ens consta que és objecte de detingut estudi a l'ampar del beneficis que concedeix la llei de cases barates.

Vegi's, doncs, lleugerament reseñats quelques problemes que, per la seva capital importància, tindràn d'ésser atesos. Vegi's, doncs, amb quanta raó havem dit que les pròximes eleccions revesteixen capital importància en nostra vila.

I fòra de la acció municipal, però íntimament lligada amb ella, s'hi troba el canvi de traçat de la línia del ferrocarril de M. Z. A., amb el nou emplassament de l'estació i el de l'acobament del magnífic edifici per a Hospital i Assil. Ambdos assumptes implicaran sacrificis i compromisos,

De la propera lluita

Per ministeri de la llei, el diumenge, dia 5 de febrer, han de tenir lloc la renovació bienal dels municipis.

Referint-nos a aquest districte municipal, acaben llur missió, els bons amics Climent Algueró, Jaume Estrada, Manuel Pagés, Josep Marimón, Domingo Jonch i en Albert Murtra; continuant en el càrrec els concellers de la Coalició Lliberal, Joan Montañà, Paulí Torras, Ramón Novellas i Carles Puigrodón.

Malgrat sien sis els regidors amics nostres que cessen en el càrrec, el presentar candidatura plena, acordada per la Coalició, implica la elecció de cinc concellers, car un dels actuals sortints va cobrir la vacant que per sorteig va corresponder a l'ex-regidor en Domingo Daví.

Si en tot moment resulten interessants les renovacions en els organismes municipals, revesteix la pròxima lluita, pel què es refereix a nostra vila, una singular importància, ja

que per a començar a gaudir l'Ajuntament dels beneficis que concedeix la Lley de Supressió de l'Impost de Consums, és indubitable que podrà desenrotillar ses activitats en un plan de superiors recursos per a afrontar, no sols els compromisos que podriem dir-ne formularis, si que també la realització de problemes d'importància, apremiosos, per exigir-ho les necessitats de nostra vila.

Ha de procurar-se que l'Ajuntament disposi dels cabals que sien precisos per a que la seva vida i actuació estiguin en justa harmonia amb la seva importància, com a capital del districte.

Sempre havíem sostingut que la Corporació Municipal no podria actuar amb el desembràs econòmic que li pertoca fins a disputar de plé dels beneficis derivats de la llei del malaguanyat Canalejas, quina implantació fou a Granollers obra exclusiva dels nostres amics; més com sia que el canvi de valorització de les coses ha influït en tot el què atany al Municipi, haurà d'estudiar-se, o la crea-

en relació amb la importància que tenen i el benefici que reportarà.

Nosaltres creiem, llealment, que nostre partit i els amics que designi tenen prou responsabilitat per a seguir dirigint els destins de la vila en moments com els actuals, de trascendental importància per a la vida local, i per això anem a la lluita.

Si creiessim que nostra actuació havia d'ésser un obstacle, per damunt dels compromisos polítics hi ha el benestar del poble, i per això deixaríem el pas lliure als que volguessin disputar-nos el lloc o col·laboraríem amb ells com a bons patriotes, si l'atzar de la lluita els portés a ésser elements directrius de l'administració pública.

Tenim i aspirem a continuar tenint la hegemonia de la corporació municipal, i la responsabilitat de la actuació de nostres amics l'acceptem per complet, compenetrats amb el què ens obliga el compliment de sagrat deure.

Aviat el cos electoral emetrà son fallo i, en sometre'sns al mateix, oferim esforçar-nos per a ésser dignes de la confiança que en nosaltres dispositi el poble de Granollers, qui acendarat afecte és l'únic que ens obliga a nostra pública actuació.

T.

L'Ajuntament de Granollers i la Mancomunitat de Catalunya

El novell jefe del regionalistes en el Districte, en Santiago de Riba i de Espanya, ha publicat unes fulles, sembla per a combatre l'administració de nostres Ajuntament; però en realitat per a tractar de remoure el cos electoral en la vinenta lluita; dirigint a aital objecte crueus atacs al Diputat a Corts, nostre volgut amic i jefe en Francisco Torras Villá, a qui acusa d'ésser responsable del desgavell i desgovern de nostra vila.

El Diputat provincial de la Lliga ha errat el tret. Granollers coneix de sobres la gestió desenrotllada pel senyor Torras en el Municipi, en la Diputació i Mancomunitat i actualment en les Coris espanyoles, per a que pugui prendre's en serio les llamentacions jeremiàques de don Santiago de Riba.

L'Ajuntament de Granollers és major de edat, com els que s'han vingut succeint des de 1916, i tots, fent-se responsables de llur gestió, estan disposats a acudir al terreny que s'els demani, per a aportar justificants d'una modesta, si es vol, però honorable administració. I com sia que aquesta ha estat sempre la posició de nostres regidors, no estranyi *Don Santiago* que no ens prenguem en serio les seves elucubracions.

Sí; volem referir-nos al plest sostingut amb la Mancomunitat, o millor dit, amb els seus directors; car sembla que hi ha el propòsit de presentar a Granollers com sistemàtic enemic de dit organisme.

Res més lluny de la realitat.

Qui hagi seguit d'aprop la nostra vida política, recordarà que La Unió Lliberal va assistir a la manifestació pró Mancomunitat; com aquest modest periòdic va enviar la seva adhesió; les declaracions del senyor Torras, en la Assemblea de la Mancomunitat, en constituir-se en minoria de Coalició Monàrquica, que varen merèixer frases d'elogi del mateix President, senyor Puig i Cadafalch; emperò a l'ensens no es podrà oblidar la intensa campanya per nosaltres sostinguda contra els acaparadors de l'amor a Catalunya, i, en la actualitat, de carteres, als càrrecs i profitoses prebendas, emanades de l'*odiós* poder central.

El plest que sosté l'Ajuntament no és per qüestió de principis, ni molt menys; mai ha estat ni s'ha pronunciat contra la Mancomunitat; el què passa, és que nostre Municipi sosté un criteri que ha exposat en diverses ocasions, en fonamentats escrits, a la Mancomunitat, obtenint la callada per resposta. I, com sia que, per alt i respectable que es vulgui no es pot creure a l'organisme regional ni omnipotent ni infalible, s'ha vist obligat a dirigir-se al Ministre de la Governació en evitació de singular atropell de què s'el volia fer víctima; com acudirà al Tribunal Contencios Administratiu perquè no sancioni el criteri — arbitri al nostre entendre — de la Mancomunitat ni del Ministeri de la Governació.

X

NOTETES

Recents les eleccions de Diputats a Corts, el comitè d'acció política de la Lliga Regionalista va designar, per a reorganitzar les forces del Districte de Granollers, a l'ex-conceller barceloní, i advocat en exercici, don Santiago de Riba i d'Espanya.

En el senyor de Riba, produí esglai la fredor amb que varen rebre'l els catalanistes de Granollers

Sots la presidència del seràfic Bofill i Matas varen reunir-se a Barcelona, i en el centre de la Plaça de la Cucurulla, representacions del Districte de Granollers, per a tractar de les eleccions provincials.

Los chilos — com diuen els castellans — se oyeron desde Caiz»

Tots proclamen a en Plaja .. culpable d'haver perdut el districte.

I en Bofill, que no va deixar de dormir durant la reunió, amb l'avalot la cregué acabada i aixecà l'acte proclamant candidat a Diputat provincial per Vich-Granollers al fervent catalanista «*Don Santiago de Riba y de España*»

Llàstima de nom i *apel·lidos!*

El senyor de Riba, Diputat provincial, va quedar convencut amb els 75 vots obtinguts a Granollers, bo i comptant ama l'apoi dels meillistes.

Per a fer-se un *partit*, va oferir-se *adalid* de uns joves dissidents de La Alhambra i va cooperar econòmicament a un envelat, aixecat en els corrals de can Dansarillo.

Ah! i va constituir un directori, format per l'Esteve Camillo, en Miro i el noi de can Pineda; o, el què és igual, una coalició antiliberal-demòcrata; antiliberal independent i tradicionalista.

Abaix en Torras!.. i *Viva Catalunya!*..

Amb l'apoi d'en Tardà (si el quefe li permet i el temps no ho destorba), «*Don Santiago*» presenta candidatura en les properes eleccions municipals.

Com que el *pollo* és molt travieso, vol coquetejar amb el *Soviet* — com diu ell, fregant-se les mans.

El senyor «de Espanya», confón Granollers amb Xina.

Ens ha cridat l'atenció un rótul que hi ha en una casa del carrer del Portalet.

«*Santiago de Riba. — Advocat — Diputat de la Mancomunitat.*»

Ja ens enterarem què vol significar.

Els funcionaris de la Mancomunitat de Catalunya despleguen una activitat com mai s'havia vist en aquells morigerats indrets.

Hem inquirit quina podia ésser la causa, i, ben informats ja, podem assegurar que el motiu és el de aïllar Granollers del restant de Catalunya, socavando los cimientos d'aquesta renegada vila.

Ens declararan *cantón independiente*, amb autonomia pròpia i govern independent.

Visca el virrei de les mitges blanques...

S'ens diu que el senyor Puig i Cadafalch en persona, vindrà a Granollers, a l'objecte d'embarcar nostre Ajuntament.

Contra aquesta afirmació, hi oposem nosaltres la de que no ho farà, si l'*auto* se li espalla pel camí.

Ah! i la de que no el deixarem entrar si porta mitges blanques, encara que aquestes siguin nates de bogada.

«*Vida Nueva*», diari de les esquerdes, que surt a Madrid, publica una caricatura que passarà a la Història.

Actuant de jutge, hi ha un personatge, que representa el poble català. I en el *banquillo* s'hi assenta un ministre ben conegut a Catalunya, per les seves aficions financeres. Vol ésser, la caricatura, una paròdia del famós procès Landrú.

Pregunta el jutge:—«Diga el procesado cómo hizo desaparecer a Mme. Solidaridad Catalana».

El processat.—(No contesta.)

El jutge.—«Diga cómo hizo desaparecer a Mme. Asamblea de Parlamentarios.»

El processat.—(Cohílnúa callado.)

El jutge —«¿Qué hizo el procesado con la Autonomía de Cataluña?»

El processat.—«La verdad, señor Juez. A todas estas señoras las he vendido para poder adquirir esta casaca.»

El que no diu el periòdic madrileny, és la procedència de la caricatura, firmada per un coneut funcionari de la Mancomunitat de Catalunya i publicada en un setmanari fermament nacionalista.

Al tanto, senyors de «Vida Nueva»! Això de no citar la procedència, és una vanitat que no els tolerem. Vostès, amb son reconegut enginy madrileny, no l'haurien parida una tan ben trobada rialla. No el coneixen, com nosaltres, al nostre Francisquet de Verges.

MUNICIPALES

Contra lo que ha venido propalándose, por parte de interesados elementos políticos, podemos asegurar, autorizados debidamente, ser inexacto el que haya sido embargada la Caja Municipal.

Es cierto que la Mancomunidad, burlando la acción de las Cortes, que han de entender en el expediente de apremio seguido contra el Ayuntamiento por débito de Contingente, anuló las diligencias practicadas y que se hallan en la mesa del Congreso, iniciando nuevo procedimiento al objeto de tratar embargo en vigilias de elecciones, esperando producir con ello un decisivo golpe político.

A fin de producir alarma y recelo en la opinión pública, han cuidado de circular noticias fantásticas relacionadas con este asunto, llegando al extremo de utilizar a los mozos de escuadra como «missé en scène» en la gran farsa a representar.

Con todo y no disponer del auto judicial necesario que les permitiese la entrada en las Casas Consistoriales, ordenaron a la pareja de mozos de servicio en La Garriga para que trasladada a esta villa estuviere dispuesta en los bajos del Ayuntamiento para auxiliar al Agente ejecutivo en momento oportuno, obligando, con actitud tan ridícula como agresiva, a que la Autoridad municipal mandara retirar la guardia de honor dispuesta por el «President de Catalunya».

Por manifiesto error táctico no lograron su objetivo, que intentan ejecutar en pleno período electoral.

Tendremos a nuestros lectores al corriente de cuanto suceda.

***

La forzada intervención de los mozos de escuadra en este asunto nos sugiere la siguiente consideración:

Dependiendo tan dignísimo cuerpo, de la Diputación provincial, ¿cómo pueden utilizarlo para sus bajos menesteres, los caciques de la Mancomunidad?

Sabemos que el Ayuntamiento está dispuesto, como siempre, a cumplir la ley; pero al propio tiempo, cuidará con los medios de que dispone y aun haciéndose con los que crea menester, para que sea respetada por todos, por elevados que sean los que intentaran contravenirla.

Mucho tacto, señores omnipotentes.

Reunió important

Amb assistència de tots els concellers i ex-concellers de la vila, adictes a la «Coalició Liberal Demòcrata Autonomista», va tenir lloc, el dijous a la nit, en l'associació La Unió Liberal, una reunió convocada pel diputat a Corts pel districte, don Francisco Torras Villà.

L'objecte de la mateixa, fou canviar impressions per a les properes eleccions municipals.

Els reunits, amb una compenetració digna de lloança, acordaren anar a la lluita, presentant candidatura plena en tots els districtes de la vila.

El senyor Torras proposà oferir poders per a facilitar que puguin acudir a la lluita tots aquells que, mancats d'elements, no disposin dels necessaris assenyalats per la llei electoral, a l'objecte d'evitar, en tot el possible, el que tinguin de recórrer a l'*ante-votació*.

El mateix senyor Torras esboçà el programa a desenrotllar pel pròxim Ajuntament, amb profusió de dades i ben documentades atinacions, quins projectes foren acollits pels assistents amb veres mostres de satisfacció i aprovació unànims.

Va donar-se pels allí reunits, un vot de confiança al senyor Torras per a que designi ell els noms que han d'integrar les candidatures, i tot seguit acordaren que es celebrés oportunament un acte públic, a l'objecte de fer la presentació dels mateixos.

I, per si, convingueren que tot seguit comencin els treballs preparatoris per a que la votació resulti lo més nodrida possible i de major lluïment, a quin sí es reuniran ja el proper dilluns els comitès de districte per a intensificar la campanya, a fi d'obtenir per a la Coalició un esclatant triomf, com així ho fa esperar l'entusiasme que presidi en l'acte primerament celebrat de la campanya que comença.

Les eleccions municipals en el districte

Les notícies que tenim dels pobles del districte, són francament afalagadores per al resultat de les pròximes eleccions en favor de les candidatures que presenten nostres amics.

Tenim la seguritat de que el resultat ratificarà la confiança depositada en nostra política, que ha aconseguit, en honrosa lluita, representació en la Diputació i Mancomunitat i en les Corts, i en moment oportú farem ressenya detallada i comparativa, amb el fi de convèncer a nostres lectors de quant manifestem.

GACETILLAS

Hemos tenido el gusto de saludar en la Redacción, al distinguido periodista y excelente escritor don Elías Sancho, redactor de «El Dia Gráfico», quien pasa unos días entre nosotros retenido por quehaceres de su profesión.

Que sea bien venido y le resulte grata su estancia entre nosotros.

El jueves de esta semana fué conducido a la última morada el cadáver de nuestro convecino don Pedro Cuspinera, padre político de nuestro querido amigo, el conocido industrial carpintero, don José Jonch, que había fallecido a edad bastante avanzada.

El fúnebre acto constituyó para la familia de nuestro amigo sentida demostración de las innumerables amistades con que cuenta en esta villa.

También ha dejado de existir, en Barcelona, uno de los días de esta semana, don José de Pol, esposo de doña Josefa Montañá y Riera y hermano político del teniente de alcalde de este Ayuntamiento y distinguido amigo nuestro, don Juan Montañá.

Reciban las familias Jonch y Montañá nuestro más sentido pésame.

Anteayer se celebraron solemnes funerales, en esta iglesia parroquial, por el alma del que fué muy buen amigo nuestro, y gerente de la «Comercial Vallesana, S. A.», don Francisco Vilà Mainubens, que ha poco falleció repentinamente, dejando en el mayor desconsuelo a su esposa e hijos y a sus ancianos padres.

El acto religioso vióse muy concurrido.

Esta noche se dará un concierto, en el teatro de La Unión Liberal, a cargo de los distinguidos artistas líricos, Cecilia de Doncos, tiple ligera; Juan Brunós y Perfecto Pi, tenores lírico y dramático; Esteban Llopis y José García, barítonos; Antonio Tudurí, bajo, y Franco Prati, comprimario.

La dirección de este concierto está confiada al maestro don Carlos Carreras.

En el programa figuran, como nota más saliente, varias escenas de óperas, que serán representadas sin omitirse detalle alguno.

No es difícil augurar que esta noche se verá muy concurrido el teatro de La Unión Liberal.

Ayer, en el vapor «Escolano», partieron para cumplir el servicio militar en África diez mozos del actual reemplazo, hijos de esta villa.

Al acto del embarque acudió a despedirles don Magín Anglés, de la comisión pro soldados de África, quien les hizo entrega de 50 pesetas a cada uno.

Inútil consignar el agrado con que los bravos muchachos recibieron el obsequio que les hacía la benemérita Comisión.

Imp. Garrell : Clavé, 25 : Teléfono 117

El Demócrata

Organo de la Coalición Liberal Democrática

**ANUNCIOS, EDICTOS Y COMUNICADOS
a precios convencionales**

Redacción

Calle de Corró, 96

Administración

Calle Clavé, 25 : Imprenta

DISPONIBLE

DISPONIBLE

CASA GARRELL

IMPRENTA

Establerta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
Llibres Ratllats : Blocs Notes

Diaris : Revistes : Novel·les
Assortit de Juguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

DISPONIBLE

DISPONIBLE